

opusdei.org

Tunda Teda ja tunda ennast (X): Kui lähedal on Jeesus

Usku täis maailmavaade muudab armastuse kaudu kogu meie elu pidevaks vestluseks Jumalaga.

10.12.2022

„Iga päevaga näen selgemalt, *kui lähedal Jeesus mulle igal hetkel on.* Võiksin teile rääkida väikestest pidevatest juhtumistest, mis mind enam isegi ei üllata – tänan Teda nende eest ja jälgin neid kogu aeg.”

[1] Õndsa Guadalupe kiri püha Josemaríale, millest see tsitaat on võetud, valmistas talle kindlasti suurt rõõmu. Kuigi Guadalupe oli Opus Deis olnud vaid kuus aastat, annab see oma lihtsuses tunnistust sellest, kuidas vagaduse elu, mille ta oli omaks võtnud, aitas tal saavutada pidevat Jumala kohalolu, muutes tema tavalise elu „pidevaks palveks.”
[2]

Leiame, et see õpetus on evangeeliumides selgelt väljendatud. Jeesus ütles oma jüngritele, et *nad peavad ikka palvetama ega tohi tüdida* (Lk 18:1). Me näeme Teda sageli kogu päeva jooksul oma Isa poole pöördumas, näiteks Laatsaruse haua juures (vrd Jh 11:41-42) või siis, kui apostlid naasevad oma esimeselt missioonilt, täis rõõmu (vrd Mt 11:25-26). Pärast surnuist ülestõusmist läheneb meie Issand oma jüngritele väga erinevatel asjaoludel: kui nad kõnnivad

kurbusega Emmausesse; kui nad ülemises toas hirmust kössitavad; kui nad lähevad tagasi oma töö juurde Galilea järve ääres... Ja mõni hetk enne oma Isa juurde naasmist kinnitab Jeesus neile: *Mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni* (Mt 28:20).

Algkristlased teadsid hästi, kui lähedal meie Issand neile oli. Nad õppisid tegema kõike Jumala auks, nagu püha Paulus roomlastele kirjutas: *Kui me elame, siis me elame Issandale, ja kui me sureme, siis sureme Issandale. Kas me nüüd elame või sureme – me oleme Issanda päralt.* (Rm 14:8-10; vrd 1Kr 10:31). Kuidas meiegi nii kiire tempoga maailmas, kus on nii palju asju teha ja nii palju tähtaegu, nii palju kära ja kiirustamist, saaksime „õppida Teda tundma ja armastama ning osalema taevases vestluses”? [3]

Õigel põhjusel

Mõned vestlused on vaikivad.

Näiteks kaks sõpra, kes kõnnivad koos, või armastajad, kes vaatavad üksteisele silma. Sõnu pole vaja, et jagada seda, mis on nende südames. Kuid ükski vestlus ei saa toimuda ilma meie ees olevale inimesele tähelepanu pööramata.

Dialoog Jumalaga, millele oleme kutsutud, nõuab samuti Temale tähelepanu pööramist. See on tähelepanu, mis ei ole eksklusiivne, sest me võime avastada Jumalat paljudes olukordades ja tegevustes, millel pealtnäha tundub olevat Temaga vähe pistmist. Midagi sarnast juhtus minevikus nende kiviraiduritega, kes nägid oma raiutavate kivide taga nii erinevad asju nagu füüsilise töö orjus, toit, mida nende pere vajab, või katedraali hiilgus, mida nad aitasid ehitada.

Püha Josemaría rõhutas vajadust „kasutada maailmas teoloogilisi ja inimlikke voorusi ning saada sel viisil kontemplatiivseteks hingedeks”. [4] Asi pole lihtsalt õigel viisil tegutsemises, vaid ka *õigel põhjusel* tegutsemises, milleks antud juhul on Jumala otsimine, armastamine ja teenimine. Just see teeb võimalikuks Püha Vaimu kohalolu meie hinges ja selle elustamise teoloogiliste voorustega. Seega, tehes iga päev palju erinevaid valikuid, saame olla Jumala suhtes tähelepanelikud ja hoida oma vestlust Temaga elus.

Hommikul tööle või kooli minnes; lapsi arsti vastuvõtule viies või klienti teenindades võime endalt küsida: *Milleks ma seda teen? Miks ma üritan seda hästi teha? Vastus võib olla erinev ja olla enam või vähem põhjalik, kuid see võib olla hea võimalus, et lisada: Aitäh, Issand, et minu peale loodad. Tahan Sind selle*

*tegevusega teenida ja aidata tuua
Sinu valgust ja rõõmu sellesse
maailma. Siis sünnib meie töö
tõeliselt armastusest; see näitab
armastust ja suundub armastuse
poole. [5]*

Jumala silmadega vaatamine

„Praegu võiks loetleda nii palju
probleeme, mis tuleb lahendada,
kuid mitte ühtegi neist ei saa
lahendada, kui Jumal pole keskmesse
seatud, kui Jumal ei muutu
maailmale taas nähtavaks, kui
Temast ei saa otsustavat tegurit meie
elus ja kui Ta ei sisene meie kaudu ka
otsustaval viisil maailma.” [6] Olla
kontemplatiivne keset maailma
tähendab, et Jumal on meie
eksistentsi keskpunktis, millest kõik
muu sõltub. Teisisõnu, Ta peab
olema aare, millele meie süda on
alati suunatud, sest kõik muu
huvitab meid ainult siis, kui see
ühendab meid Temaga (vrd Mt 6:21).

Nii saab meie tööst palve, sest me õpime selles nägema ülesannet, mille Jumal on meile usaldanud, et hoolitseda ja kaunistada tema loodut ning teenida teisi mehi ja naisi. Meie pereelust saab palve, sest me näeme oma abikaasas ja lastes (või oma vanemates) kingitust, mille Jumal on meile andnud, et end neile anda, tuletades neile alati meelde nende endi lõputut väärtust ja aidates neil kasvada. Lõppude lõpuks tegi Jeesus just seda Naatsaretis. Kuidas Ta vaatas oma igapäevatööle Joosepi töökojas? Millise varjatud tähenduse leidis Ta oma igapäevastes ülesannetes? Ja tema koduse elu paljudes väikestes tegevustes? Ja kõiges, mida Ta tegi koos oma ligimestega?

Kui vaatame sündmusi usu silmadega ja avastame oma elus Jumala armastust, siis ei tähenda see, et vastuolud meid enam ei mõjuta: väsimus, tagasilöögid, peavalu, kehv

kohtlemine, mida mõnikord teistelt saame... Ei, see kõik ei kao. Aga kui me elame Jumalale keskendudes, siis teame, kuidas ühendada kõik need tõsiasjad Kristuse ristiga, kus nad leiavad oma tõelise tähenduse lunastuse teenimises. Alandus võib olla palve, kui see aitab meil end Jeesusega ühendada ja seeläbi saab see puhastumisvõimaluseks. Sama kehtib ka haiguse või ametialase ebaõnnestumise kohta. Kõiges võime leida Jumala, kes on ajaloo Isand. Kõiges saame olla kindlad, et Jumal avab alati võimalusi tulevikuks, sest *neile, kes Jumalat armastavad, laseb Jumal kõik tulla heaks* (Rm 8:28).

Isegi väike tagasilöök nagu liiklusummik koduteel võib muutuda palveks, kui kasutame seda selleks, et anda oma aeg Jumala kätte... ja paluda Temalt nende eest, kes jagavad meie enda „halba õnne”.

Tavaelus kontemplatsiooni saavutamiseks ei pea me tegema

midagi erakordset. „Meil on sageli kiusatus mõelda, et pühadus on ainult nende jaoks, kes suudavad tavaasjadest eemale tõmbuda, et veeta palju aega palves. Nii see ei ole. Me kõik oleme kutsutud olema pühad, elades oma elu armastusega ja andes tunnistust kõigest, mida teeme, kus iganes me ka ei viibiks.”

[7] Usku täis maailmavaade muudab armastuse kaudu kogu meie elu pidevaks vestluseks Jumalaga. Ja see võimaldab meil elada sügava realismiga, kuna see ilmutab meile igas reaalsuses esineva *quid divinum*-i „neljanda mõõtme” – „jumaliku elemendi”.

Boiler ja ühendus

„Kui inimene on täielikult haaratud omaenda maailmast, materiaalistest asjadest, sellest, mida ta suudab teha, kõigest, mis on teostatav ja toob talle edu ... siis tema võime Jumalat tajuda nõrgeneb. Jumala nägemise „elund”

halveneb; see ei taju ega tunneta enam. See ei taju enam Jumalikku, sest vastav siseelund on närbunud, on lakanud arenemast.” [8] Tõsi on ka vastupidine: võimet reaalsust ususilmadega vaadata saab tugevdada. Esiteks, paludes valgust nagu apostlid: *Kavata meie usku!* (Lk 17:5). Ja ka päeva jooksul peatudes, et avada oma süda Jumalale. Kuigi kogu meie päev võib olla palveaeg, „peab meie palveelu tuginema mõnele hetkele, mis on eranditult pühendatud Jumalaga suhtlemisele.” [9] Selleks, et hoida oma tähelepanu pidevalt Jumalal, peame pühendama mõne aja ainult Temale.

Püha Josemaría selgitas seda vajadust kunagi maja kütmisboileri näitel: „Kui meil on radiaator, siis on soojust. Kuid ruum soojeneb ainult siis, kui boiler on sisse lülitatud. Seega vajame soojuseks nii radiaatorit kui ka boilerit. Eks ju? Palveajad, mis on hästi tehtud, on

boiler. Ja me vajame ka radiaatorit igal hetkel, igas toas, igas kohas, igas töös: Jumala kohalolu.” [10] Vajame nii radiaatoreid kui ka boilerit.

Selleks, et Jumala soojus täidaks kogu meie päeva, peame võtma aega, et süüdata ja toita oma südames tema armastuse tuld.

Teine kujund, mis võib abiks olla, on Interneti-ühendus. Inimesed püüavad sageli tagada, et nende mobiiltelefonid ühenduksid, kui nad maal aega veedavad. Ja me võime muretseda oma mobiiltelefoni Wi-Fi-ühenduse pärast, lootes, et see töötab niipea, kui see tuvastab teadaoleva võrgu. Lihtne tõsiasi, et meie telefon on signaali vastuvõtmiseks avatud, ei tähenda, et see seda automaatselt teeb. Signaal jõuab meieni, kui oleme võrgule piisavalt lähedal, ja sõnumid tulevad siis, kui keegi need saadab. Anname oma osa, aktiveerides oma telefoni, ja siis ootame sõnumite saabumist.

Samamoodi, pühendades palvele kindlaid aegu, aktiveerime oma hinge „Wi-Fi”. Me ütleme Jumalale: *Issand, räägi, sest su sulane kuulab* (1Sm 3:9). Mõnikord räägib Ta meiega neil hetkedel; teinekord tunneme tema hääle ära tuhandes ja ühes piasjas oma igapäevaelus. Igal juhul on need palveajad hea võimalus anda tema kätte kõik, mida oleme teinud või kavatsen teha, kuigi võib-olla pole me just selle tegemise hetkel silmi Jumala poole tõstnud. Lisaks on aja pühendamine ainult Jumalale parim tõend selle kohta, et meil on tõesti soov Teda kuulata.

Erinevalt sellest, mis juhtub mobiiltelefoniga, ei saa oma südame avamist pidada iseenesestmõistetavaks, et kui see on tehtud, jääb see nii igaveseks. Peame valmistama oma südant ette kuulama Jumalat iga päev, sest „olevikus kohtame Teda, mitte eile

ega homme, vaid täna: *Täna, kui te kuulete ta häält, ärge tehke kõvaks oma südant!* (Ps 95:7-8).” [11] Kui me seda igapäevast kohustust täidame, annab Jumal meile suurepärase võimaluse elada päevast päeva tema kohalolekul. Aeg-ajalt on see meie jaoks keerulisem. Kuid igal juhul ammutame neist hetkedest külluslikult jõudu ja lootust, et rõõmuga jätkata oma igapäevast võitlust, igapäevast pingutust süüdata tuld, avada „ühendust”.

Kõiges, mis meiega juhtub

Püha Josemaría sõnad Navarra ülikooli kampuse jutluses on hästi teada: „Mu lapsed, seal, kus on teie vennad, inimesed, seal kus on teie püüdlused, teie töö, teie armastused, seal on ka teie igapäevane kohtumispaik Kristusega. Seal, maiste materiaalsete asjade keskel peame end pühitsema, teenides Jumalat ja kõiki inimesi.” [12] Ja ta

lisas: „Laboratooriumis, haigla operatsioonisaalis, kasarmus, ülikooli kateedris, tehases, töökojas, põllul, perekonnas – tervel laial tööpõllul ootab Jumal meid iga päev.”

[13] Paljudes erinevates tegevustes, mis täidavad meie igapäevaelu, ootab meid Jumal. Ta tahab meiega pidada imelist vestlust, et saaksime aidata Tal täita tema missiooni maailmas. Aga kuidas me saame sellest aru? Ja kuidas me saame selle järgi elada?

Jumal ootab meid iga päev, et meiega rahulikult vestelda meie elus toimuvast, just nagu isa või ema, kes kuulab oma väikese lapse üksikasjalikku aruannet selle päeva põnevatest sündmustest. Väikesed lapsed räägivad koolis toimunud peaaegu kohe koju jõudes. Näib, nagu tahaksid nad täielikult ära kasutada oma imelist võimet meenutada ja väljendada just kogetut, jutustades üksikasjalikult

isegi kõige väiksematest sündmustest. Ja nende vanemad kuulavad tähelepanelikult ja küsivad, kuidas see juhtus ja mida see teine laps ütles...

Samamoodi huvitab Jumalat kõik, mis meiega juhtub, selle erinevusega, et erinevalt vanematest siin maa peal ei väsi Ta kunagi meid kuulamast. Ta ei harju kunagi sellega, et me Temaga räägime. Pigem oleme me need, kes mõnikord väsivad Tema poole pöördumisest, tema kohalolu otsimisest. Kui aga selle poole püüdleme, siis „kõik – inimesed, sündmused, ülesanded – pakub meile võimaluse ja teema pidevaks vestluseks meie Issandaga.” [14] Me saame Temaga jagada kõike oma elus, absoluutselt kõike.

Jumal ootab meid meie töös, et me jätkaksime lunastustöö teostamist maailmas, aidates maailma Temale lähemale tuua. Küsimus ei ole meie

igapäevatöösse „vagade tegevuste” lisamises, vaid püüdes juhtida Jumala poole meie maailma kõiki sektoreid: perekonda, poliitikat, kultuuri, sporti... Jumal tahab, et me paneksime Ta igasse õilsasse tegevusse. Selleks peame esmalt avastama tema kohaloleku seal. Lõppkokkuvõttes seisneb see selles, et näeme oma tööd Jumala kingitusena, kui konkreetset viisi, kuidas me täidame tema mandaati maailma eest hoolitsemisel ja selle kasvatamisel, kuulutades head sõnumit, et Jumal armastab meid ja pakub meile oma armastust. Alates selle avastamise hetkest püüame muuta kõik oma teod teiste teenimiseks sellise armastusega, mida Jeesus meile iga päev pühal Missal näitab ja annab. Sel viisil elades, ühendades kõik oma teod Kristuse ristiohvriga, aitame tõhusalt täita missiooni, mille meie Issand meile enne oma Isa juurde naasmist edastas (vrd Jh 20:21).

Vahetult enne Guadalupe Ortiz de Landázuri õndsakskuulutamist antud intervjuus küsiti Opus Dei prelaadilt, milline oli tema „pühaduse valem”. Ta võttis selle kokku sõnadega: „Pühadus ei tähenda oma elu lõpuks täiuslikuks saamist nagu ingel, vaid pigem armastuse täiuse saavutamist. Nagu püha Josemaría ütles, on see võitlus, et muuta töö, tavaelu kohtumiseks Kristusega ja teiste teenimise viisiks.” [15] Pühaduse valem on siis püüda kõiges, mida teeme, tegutseda sama kavatsusega, sama eesmärgiga: elada koos Kristusega keset maailma, tuues maailm koos Temaga Isa juurde. Ja see on võimalik, sest Jeesus on meile väga lähedal.

[1] Õnnis Guadalupe Ortiz de Landázuri, *kiri* pühale Josemaríale, 1. aprill 1946.

[2] Püha Josemaría, *kiri*, 24.märts 1930.

[3] Püha Josemaría, *Jumala sõbrad*, nr 300.

[4] Püha Josemaría, *kiri*, 8. detsember 1949, nr 26

[5] Vrd püha Josemaría, *Kui Kristus on möödumas*, nr 48.

[6] Benedictus XVI, *jutus*, 7. november 2006.

[7] Franciscus, Apostellik ekshortatsioon *Gaudete et Exsultate*, nr 14.

[8] Benedictus XVI, *jutus*, 7. november 2006. Ta kasutab siin püha Gregorius Suurelt laenatud kujundit.

[9] Püha Josemaría, *Kui Kristus on möödumas*, nr 119.

[10] Püha Josemaría, *märkmed* tema jutlustamisest, 28. september 1973.

[11] *Katoliku kiriku katekismus*, nr 2659.

[12] Püha Josemaría, „Armastada kirglikult maailma”, *Vestluses*, nr 113.

[13] *Ibid.*, nr 114.

[14] Püha Josemaría, *kiri*, 11.märts 1940, nr 15.

[15] Monsignor Fernando Ocáriz, *intervjuu*, 13. mai 2019.

Lucas Buch

dev.opusdei.org/et-ee/article/tunda-teda-ja-tunda-ennast-x-kui-lahedal-on-jeesus/ (05.08.2025)